
222

Besluit van 19 juni 2014, houdende aanwijzing van deskundigen als bedoeld in artikel 28a van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (Besluit aanwijzing deskundigen transgenders)

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie van 10 april 2014, Directie Wetgeving en Juridische Zaken, nr. 505131;
Gelet op artikel 28a, eerste lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek;
De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van 7 mei 2014, nr. W03.14.0094/II);
Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie van 17 juni 2014, Directie Wetgeving en Juridische Zaken, nr. 525110;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

1. Als deskundigen bedoeld in artikel 28a van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek worden aangewezen de artsen en psychologen die verbonden zijn aan:

- het Kennis- en Zorgcentrum voor genderdysforie van het VU medisch centrum (VUmc) te Amsterdam,
- het Genderteam van het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG) te Groningen, en
- het Genderteam van het Curium en Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC) te Leiden;

2. Onze Minister kan tevens andere artsen en psychologen aanwijzen die deskundigheid hebben om de verklaring transgenders af te geven. De aanwijzing geldt voor een periode van vijf jaar en kan worden ingetrokken indien de arts of psycholoog niet langer de deskundigheid heeft om de verklaring transgenders af te geven.

Artikel 2

De Wet van 18 december 2013 tot wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens in verband met het wijzigen van de voorwaarden voor en de bevoegdheid ter zake van wijziging van de vermelding van het geslacht in de akte van geboorte (Stb. 2014, 1) en dit besluit treden in werking met ingang van 1 juli 2014.

Artikel 3

Het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State wordt met de daarbij behorende stukken openbaar gemaakt door publicatie in de Staatscourant.

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit aanwijzing deskundigen transgenders.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

Wassenaar, 19 juni 2014

Willem-Alexander

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
F. Teeven

Uitgegeven de *zesentwintigste* juni 2014

De Minister van Veiligheid en Justitie,
I.W. Opstelten

NOTA VAN TOELICHTING

Inleiding

Bij de Wet van 18 december 2013 tot wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en de Wet gemeentelijke basisadministratiepersoonsgegevens in verband met het wijzigen van de voorwaarden voor en de bevoegdheid ter zake van wijziging van de vermelding van het geslacht in de akte van geboorte (Stb. 2014, nr.1), is de regeling gewijzigd voor de persoon die de overtuiging heeft tot het andere geslacht te behoren dan datgene dat op diens akte van geboorte is vermeld, om wijziging van die vermelding te bewerkstelligen. Onderdeel van de nieuwe procedure is de zogenoemde deskundigenverklaring. Dit besluit wijst de deskundigen aan die een verklaring transgenders mogen afgeven.

Procedure deskundigenverklaring

Kort gezegd ziet de procedure er als volgt uit. In een gesprek zal een transgender zijn wens aangeven duurzaam tot het andere geslacht te behoren. Hij zal vervolgens door de deskundige worden geïnformeerd over de gevolgen van de wijziging van de geslachtsaanduiding, sociaal en maatschappelijk. Blijft de transgender bij zijn wens – ook na deze voorlichting – en heeft de deskundige geen gegronde reden om aan de gegrondheid van de duurzame overtuiging van de transgender tot het andere geslacht te behoren te twifelen, dan geeft de deskundige de verklaring af. Indien er enige twijfel is over de gegrondheid van bedoelde overtuiging zal een tweede of eventueel derde gesprek volgen. De deskundige geeft tot slot de deskundigenverklaring af. Deze verklaring vermeldt dat de transgender jegens de deskundige heeft verklaard de duurzame overtuiging te hebben tot het andere geslacht te behoren dan is vermeld in zijn akte van geboorte, er jegens de deskundige blijf van heeft gegeven diens voorlichting omtrent de reikwijdte en de betekenis van deze staat te hebben begrepen en dat hij de wijziging van de vermelding van het geslacht in de akte van geboorte weloverwogen is blijven wensen.

Vervolgens kan de transgender aangifte doen bij de ambtenaar van de burgerlijke stand waarbij hij de deskundigenverklaring dient over te leggen.

Aanwijzing deskundigen

De wijziging van de vermelding van het geslacht in de akte van geboorte is ingrijpend. Zij heeft gevolgen voor het individu dat het betreft en voor de openbare orde. Specifieke deskundigheid is hiervoor daarom noodzakelijk. Als deskundigen bedoeld in artikel 28a Boek 1 BW zijn aangewezen de artsen en psychologen verbonden aan de drie expertisecentra patiëntenzorg inzake genderdysforie die thans in ons land op dit terrein werkzaam zijn (artikel 1, lid 1, van dit besluit). Dit zijn het Kennis- en Zorgcentrum voor genderdysforie van het Medisch Centrum van de Vrije Universiteit te Amsterdam (VUmc), het Genderteam van het Universitair Medisch Centrum Groningen te Groningen (UMCG) en het Genderteam van het Curium en Leids Universitair Medisch Centrum. Het VUmc neemt thans 85% van de transgenderzorg in Nederland voor zijn rekening. Het UMCG is voornamelijk voor transgenders uit de noordelijke provincies werkzaam. Het Genderteam van het LUMC is er met name voor minderjarigen en adolescenten.

Ingevolge artikel 1, lid 2, kunnen ook andere artsen en psychologen dan die van de genoemde drie expertisecentra voor genderdysforie worden aangewezen die deskundigheid hebben om de verklaring transgenders af te geven. Dit is gedaan op uitdrukkelijk verzoek van zowel het VUmc als

TNN. Het afgeven van een verklaring transgenders betreft uitdrukkelijk geen medische behandeling. Indien de bevoegdheid tot afgifte van die verklaring beperkt zou worden tot de drie expertisecentra patiëntenzorg inzake genderdysforie zou hier wel die suggestie van kunnen uitgaan. Om deze reden is een verbreding gewenst waarbij de kwaliteit van de verklaring transgenders wordt geborgd.

In welke gevallen andere artsen en psychologen voldoende deskundigheid bezitten, zal in beleidsregels worden uitgewerkt. Deze regels worden in de Staatscourant gepubliceerd. Hierbij wordt gedacht aan de volgende eisen:

BIG-geregistreerd arts of psycholoog die beschikt over ten minste 1 jaar werkervaring in de transgenderzorg, welke ten hoogste 4 jaar geleden is opgedaan. Onder werkervaring wordt verstaan: tenminste 16 uur per maand werkzaam in de transgenderzorg. Onder transgenderzorg wordt verstaan: (medische) zorg of hulpverlening aan transgenders inclusief de zorg of hulpverlening die onder supervisie is verleend.

Indien de arts of psycholoog niet BIG-geregistreerd arts of psycholoog is en/of nog niet over de genoemde werkervaring van 1 jaar beschikt, dient voor deze voorzien te zijn in supervisie door een arts of psycholoog die wel aan deze beide voorwaarden voldoet.

Het gevolgd hebben van een deskundigentruining van het Kennis en Zorgcentrum Genderdysforie (VUmc).

De aanwijzing van deze deskundigen zal ook bekend worden gemaakt. Daardoor zullen belanghebbende transgenders en ook de ambtenaren van de burgerlijke stand te allen tijde op de hoogte zijn welke deskundigenverklaringen kunnen worden geaccepteerd.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
F. Teeven